

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2317/2020
24.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиле АА из ..., ул. ... број ..., чији су пуномоћници Љиљана и Борисав Раденковић, адвокати у ..., против туженог Република Србија, Више јавно тужилаштво у Пироту, кога заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Нишу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу 47Гж1 1109/2020 од 29.05.2020. године, у седници већа одржаној дана 24. децембра 2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу 47Гж1 1109/2020 од 29.05.2020. године.

Образложење

Основни суд у Пироту је донео пресуду 7П1 145/17 дана 15.01.2020. године којом је констатовао да усваја тужбени захтев и обавезао туженог да тужиљи на име накнаде штете због умањења нето прихода за период од 01.12.2013. године до 31.10.2014. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом од одређених датума до исплате како је то наведено у изреци првостепене пресуде и да јој накнади трошкове парничног поступка у износу од 62.618,00 динара.

Апелациони суд у Нишу је пресудом 47Гж1 1109/2020 од 29.05.2020. године преиначио наведену првостепену пресуду и одбио тужбени захтев да се тужени обавезе да тужиљи на име накнаде штете по основу умањења нето прихода за период од 01.12.2013. године до 31.10.2014. године исплати појединачне месечне износе са законским затезним каматама и да јој накнади трошкове парничног поступка, те је обавезао тужилу да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 30.000,00 динара.

Против наведене другостепене пресуде тужилца је изјавила благовремену и дозвољену ревизију, којом пресуду побија због битне повреде одредаба парничног поступка учињене у поступку пред другостепеним судом, посебно због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11 ... и 18/20, у даљем тексту ЗПП) и одлучио да ревизија тужиље није основана.

Побијана пресуда је донета без битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на које ревизијски суд пази по службеној дужности.

Без основа су наводи тужиље о битној повреди одредаба парничног поступка учињеној од стране другостепеног суда, из члана 374. став 1. у вези члана 101. и члана 98. ЗПП. Тужилца сматра да је другостепени суд требало да одбаци жалбу туженог из разлога што није садржала све што поднесак мора да садржи. Другостепени суд је правилно оценио да није било таквих недостатака у садржају жалбе туженог изјављене против пресуде Основног суда у Пироту 7П1 145/17 од 15.01.2020. године због којих би другостепени суд имао разлога да одбаци жалбу туженог као непотпуну, по одредби члана 387. став 1. тачка 1, члана 389. став 1. у вези члана 378. став 1. и члана 371. став 1. ЗПП.

Посебно, када се у жалби назначи да се побија одређена пресуда, то и језички значи да се пресуда побија у целини, те да жалба садржи изјаву да се пресуда побија у целини. За разлоге жалбе жалилац се позвао на законом предвиђене, па како је жалба изјављена у парничном поступку, довољно је одређен разлог, без потребе на коју ревидент неосновано указује, да се одреди да ли су то кривични, прекршајни, парнични и други закони. По одредби члана 386. ЗПП, другостепени суд испитује првостепену пресуду у границама разлога наведених у жалби, пазећи по службеној дужности на правилну примену материјалног права. Према томе, погрешно се у ревизији истиче да је жалба непотпуна зато што жалилац није навео да је повређено материјално право, нити је другостепени суд прекорачио своја овлашћења када је на основу изјављене жалбе испитао правилност примене материјалног права у доношењу првостепене пресуде. Жалба не мора да садржи жалбени предлог, односно жалилац не мора да предложи коју одлуку другостепени суд треба да донесе по жалби, нити је другостепени суд у одлучивању о жалби везан таквим предлогом жалиоца, што је прописано одредбом члана 387. став 4. ЗПП. С тога су неосновани наводи ревизије о битној повреди одредаба парничног поступка од стране другостепеног суда из члана 374. став 1. у вези члана 3. став 1. ЗПП и члана 370. став 1. тачка 2. и 3. ЗПП.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана пресуда, утврђеном од стране првостепеног суда, тужилца је према решењу Вишег јавног тужилаштва у Пироту, П 8/10 од 20. јануара 2010. године, заменик Вишег јавног тужиоца, са коефицијентом II платне групе 3,50. У спорном периоду од 01.12.2013. године до 31.10.2014. године је тужилци умањена плата, сагласно одредбама Закона о умањењу нето прихода лица у јавном сектору и то као додатни порез на доходак од 20% и кроз додатни порез на доходак од 25%, што међу странкама није било спорно. Међу странкама је неспорно и да тужени за тужилцу није доносио појединачна решења којима се утврђује умањење зараде у периоду на кога се односи тужбени захтев.

Према становишту првостепеног суда, Закон о умањењу нето прихода лица у јавном сектору, на основу ког је тужилци умањена зарада, односно нето приход, о чему је у обрачунима зараде за тужилцу под ставком „обуставе“ исказано умањење по основу

додатног пореза на доходак (20%) и додатног пореза на доходак (25%), није закон који регулише било који вид пореза, па ни на доходак грађана, већ уводи умањење нето прихода запослених лица у јавном сектору, као посебан вид прихода држави Републици Србији. Тужили је, по становишту првостепеног суда, на наведени начин нето зарада умањена, без доношења појединачног решења којим се утврђује умањење зараде у одређеном периоду, и износ умањења, против ког би тужилца имала право да изјави правни лек, односно да покрене други одговарајући поступак. Првостепени суд сматра да је тужени био у обавези да донесе појединачна решења којим би се конкретизовале законске одредбе, као и у другим случајевима када се прописи који регулишу радне односе примењују на појединачни случај. Како је доношење појединачног решења о умањењу зараде изостало, налази да је основан тужбени захтев за исплату разлике од исплаћене до припадајуће зараде без наведеног умањења.

Другостепени суд, наведени закључак првостепеног суда сматра погрешним.

Другостепени суд је правилно пошао од одредаба Закона о умањењу нето прихода лица у јавном сектору („Службени гласник РС“ бр. 108/13) чијим одредбама је уређено умањење нето зараде и нето других примања запослених у јавном сектору Републике Србије и, чланом 2. став 1. тачка 9. и став 2. да разлика за уплату нето прихода, одређена као разлика између нето прихода и умањеног нето прихода запосленог у јавном сектору, чини јавни приход буџета Републике Србије. Исплатилац, код кога је лице запослено у јавном сектору, дужно је да пренесе на прописан уплатни рачун буџета Републике Србије средства остварена умањењем нето прихода, истог дана када се запосленом исплаћује умањени нето приход (члан 4. став 1. Закона). На основу тога и одредаба Правилника о начину умањивања нето прихода запосленог у јавном сектору („Службени гласник РС“ бр. 115/2013 и 8/2014) послодавац тужиоца, Република Србија, имао је обавезу да умањи нето зараду тужиоцу у складу са прописаном обавезом тако што ће умањити износ који чини збир зараде и нето других примања исплаћених у месецу од стране исплатиоца, најкасније при последњој исплати зараде у том месецу (односно плате) и да износ умањења нето зараде и нето другог примања уплати на рачун прописан за уплату јавних прихода буџета Републике Србије. У конкретном случају тужени је управо тако и учинио. Међу парничним странкама нема спора да је тужилица плата умањена сагласно одредбама Закона о умањењу нето прихода лица у јавном сектору, односно у прописаним износима.

Из наведених одредаба закона и подзаконског акта не произилази обавеза послодавца, односно исплатиоца средстава остварених умањењем нето прихода запосленог у јавном сектору, да о обавези и висини умањења донесе појединачно решење запосленом. Да је то тако, произилази и из одредбе Правилника о начину умањивања нето прихода запосленог у јавном сектору из члана 5., према којој пореска управа, уколико утврди да запосленом у јавном сектору нето приход који је остварен није умањен за сваки месец у претходном календарском тромесечју у складу са законом, утврдиће разлику за уплату нето прихода решењем којим налаже физичком лицу да износ разлике за уплату уплати на прописани рачун.

Код међу парничним странкама неспорне чињенице да је од нето прихода које је тужилца у посматраном периоду остварила код туженог спроведено умањење сагласно одредбама Закона о умањењу нето прихода лица у јавном сектору, односно у

прописаним износима, нема основа да се обавезе тужени да тужиљи накнади штету, нити је тужиља трпела штету у висини умањења нето прихода по наведеном основу. Умањење је законито, спроведено је на основу законске одредбе у поступку прописаном законом и подзаконским актом. Ни у радно-правном смислу тужиља није ускраћена у правима, јер и без обзира на доношење, или изостанак решења о основу и висини обавезе, тужиља радно-правну заштиту може да оствари и на основу самог сазнања о евентуалној повреди права. Ту заштиту тужиља остварује и у парничном поступку, по тужби за накнаду штете. Међутим, штете нема јер нема противправног поступања послодавца, туженог у умањивању нето плате тужиље и уплати остварених новчаних средстава у буџет, као приход Републике Србије, те нема основа за обавезу на накнаду штете, у смислу одредаба члана 154. Закона о облигационим односима.

Из наведених разлога је ревизија тужиље неоснована, те је одбијена по одредби члана 414. ЗПП.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић